

Міністерство освіти і науки України
Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»
Кафедра менеджменту та бізнес-адміністрування (№ 602)

ЗАТВЕРДЖУЮ
Голова НМК З
 Ганна ЛІХОНОСОВА
«31» серпня 2023 р.

СИЛАБУС ВИБІРКОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Корпоративна соціальна відповідальність

(назва навчальної дисципліни)

Дисципліна індивідуального вибору 1 (Факультет програмної інженерії та бізнесу)

Дисципліна індивідуального вибору 2 (Гуманітарно-правовий факультет)

(назва вибіркової категорії)

Галузі знань: 05 Соціальні та поведінкові науки, 07 Управління та адміністрування, 28 Публічне управління та адміністрування, 29 Міжнародні відносини; 02 Культура і мистецтво; 03 Гуманітарні науки, 08 Право, 26 Цивільна безпека.

Спеціальності: 051 Економіка, 071 Облік і оподаткування, 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок, 073 Менеджмент, 075 Маркетинг, 076 Підприємництво та торгівля, 281 Публічне управління та адміністрування, 292 Міжнародні економічні відносини; 029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа, 035 Філологія, 053 Психологія, 081 Право, 262 Правоохоронна діяльність.

Освітні програми: Економіка підприємства, Облік і оподаткування, Фінанси, банківська справа та страхування, Менеджмент, Управління проектами, Маркетинг, Експертиза товарів та послуг, Управління та адміністрування регіональних економічних систем, Міжнародна економіка, Документознавство та архівна діяльність, Прикладна лінгвістика, Психологічна діяльність та психотерапія, Право, Правоохоронна діяльність.

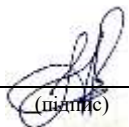
Форма навчання: денна

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)

Силабус введено в дію з 01.09.2023 року

Харків – 2023 р.

Розробник: Ліхоносова Г.С., д-р екон. наук, проф.
(прізвище та ініціали, посада, науковий ступінь та вчене звання)

(підпис)

Силабус навчальної дисципліни розглянуто на засіданні кафедри менеджменту та бізнес-адміністрування (№ 602)

Протокол № 1 від « 28 » серпня 2023 р.

Завідувач кафедри д-р екон. наук, проф. Т.В. Калінеску
(науковий ступінь та вчене звання) (підпис) (ініціали та прізвище)

Погоджено з представником здобувачів вищої освіти (ЗВО):

Здобувач другого (магістерського) рівня ВО

 А. Бортнікова
(підпис) (ініціали та прізвище)

1. Загальна інформація про викладача

Ліхоносова Ганна Сергіївна, д-р екон. наук, професор. Стаж викладацької роботи – з 2009 р.; в університеті викладає такі дисципліни:

- адміністрування податків;
- податковий контроль підприємств аерокосмічної галузі;
- облік і аналіз ЗЕД;
- митний менеджмент;
- звітність підприємств;
- міжнародні фінансові розрахунки;
- біржова діяльність та фондовий ринок;
- сучасні біржи та фінансові розрахунки;
- корпоративна соціальна відповідальність.

Напрями наукових досліджень: податкові стимули соціально-економічного розвитку; соціально-економічні важелі регулювання добробуту населення; фінансове обґрунтування нівелювання соціально-економічного відторгнення; обліково-аналітичний інструментарій корпоративної соціальної відповідальності.

2. Опис навчальної дисципліни

Семестр, в якому викладається дисципліна – 1 семестр.

Обсяг дисципліни:

4 кредити ЄКТС (120 годин), у тому числі аудиторних – 40 годин, самостійної роботи здобувачів – 80 годин.

Форми здобуття освіти

Денна, дистанційна.

Дисципліна – вибіркова.

Види навчальної діяльності – лекції, практичні роботи, самостійна робота здобувача.

Види контролю – поточний, модульний та підсумковий (семестровий) контроль (залік).

Мова викладання – українська.

Необхідні обов'язкові попередні дисципліни (пререквізити). Дисципліна є узагальнюючою. Вивченню дисципліни передують наявність знань з дисциплін психологічного, соціально-гуманітарного та/чи економічного профілю.

Необхідні обов'язкові супутні дисципліни (корективити) – освітні компоненти, які забезпечують освітній процес паралельно із даним компонентом.

3. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета

Освоєння курсу дозволить опанувати професійні знання щодо процедур проведення соціально-відповідальних заходів бізнес-одиниць, зокрема підприємств аерокосмічної галузі, завдяки ознайомленню з алгоритмами соціального партнерства та соціального діалогу суб'єктів господарювання та оформлення їх результатів через складання соціальної звітності.

Завдання

вивчення теоретичних положень і практики взаємодії держави, бізнесу, суспільства та людини у сфері соціальної відповідальності як умови стійкого розвитку суспільства.

Згідно з умовами освітньо-професійної програми «Облік і оподаткування» другого (магістерського) рівня здобувачі освіти через даний освітній компонент мають здобути **компетентності**:

Загальні:

- Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми
- Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій
- Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- Здатність працювати в міжнародному контексті.
- Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

Спеціальні (фахові):

- Здатність проводити наукові дослідження з метою вирішення актуальних завдань теорії, методики, організації та практики обліку, аудиту, аналізу, контролю та оподаткування.

Програмні результати навчання:

- Вміти розвивати та підвищувати свій загальнокультурний і професійний рівень, самостійно освоювати нові методи роботи та знання щодо комплексного бачення сучасних проблем економіки та управління.
- Розробляти та оцінювати ефективність системи контролю суб'єктів господарювання.
- Обґрунтовувати інноваційні підходи до інформаційного забезпечення системи контролю використання ресурсного потенціалу суб'єктів господарювання та органів державного сектору з урахуванням стратегії розвитку бізнесу.

4. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1.

Змістовний модуль 1. Соціальна відповідальність як чинник стійкого розвитку

Тема 1. Соціальна відповідальність як чинник стійкого розвитку

- *Форма занять: лекція, практична робота, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 1 (л), 1 (пр) години.*
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Еволюція розвитку теорії соціальної відповідальності. Міжнародні ініціативи як чинник формування і розвитку СВ. Сучасний стан розвитку соціальної відповідальності в Україні. Інституціоналізація концепції соціальної відповідальності. «Соціальна відповідальність» як

категорія сучасного соціального знання. Концепція стійкого розвитку та концепція корпоративної стійкості. Сутність суспільного руху за соціальну відповідальність. Концептуальні основи розвитку соціальної відповідальності. Сутність, види, категорії, еволюція, концепції, моделі та рівні соціальної відповідальності. Стратегія соціально відповідальної поведінки у ринковому середовищі. Особливості соціальної відповідальності різних суб'єктів суспільного розвитку: соціальна відповідальність людини, держави, суспільства. Правова та позаправова соціальна відповідальність.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 8 години.*

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача.

Тема 2. Соціальна відповідальність людини, держави та суспільства

- *Форма занять: лекція, практична робота, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 1 (л), 1 (пр) годин.*
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Методи підвищення соціальні ініціативи персоналу та компаній. Соціальна відповідальність ЗМІ: вплив на поведінкові моделі в суспільстві. Соціальна відповідальність освіти та науки. Сутність соціальної держави та принципи її реалізації. Роль держави у становленні та розвитку соціального діалогу». Організаційно-економічне забезпечення управління корпоративною соціальною відповідальністю. Механізми управління КСВ. Внутрішня та зовнішня соціальна відповідальність організації. Фінансовий та нефінансовий сектори КСВ. Формування відносин бізнесу із зовнішніми організаціями на засадах соціальної відповідальності. Формування відносин роботодавців із працівниками на засадах соціальної відповідальності.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 8 години.*

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача. Формування відносин бізнесу із зовнішніми організаціями на засадах соціальної відповідальності.

Тема 3. Організаційно-економічне забезпечення управління корпоративною соціальною відповідальністю

- *Форма занять: лекція, практична робота, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 2 (л), 2 (пр) годин.*
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Формування складової корпоративної соціальної відповідальності у відносинах із споживачами. Соціальна відповідальність в сфері розподілу доходів та співпраці з конкурентами. Організаційно-економічні засади соціально відповідального управління підприємством. Основні принципи КСВ. Переваги КСВ для бізнесу. Моделі КСВ бізнесу і становлення різних типів корпоративної культури. Соціальна відповідальність корпорацій як інструмент конкурентної боротьби. Форми та сфери участі організацій в КСВ. Принципи чесної конкуренції, етичної поведінки компаній щодо партнерів та соціально відповідального маркетингу.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 8 годин.*

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача. Вивчення термінів та визначень. Адаптація знань щодо моделей КСВ бізнесу і становлення різних типів корпоративної культури до предмету вивчення дисципліни. Поглиблення знань з особливостей відображення в бухгалтерському/податковому обліку операцій з принципів чесної конкуренції, етичної поведінки компаній.

Тема 4. Формування відносин роботодавців із працівниками на засадах соціальної відповідальності

- *Форма занять: лекція, практична робота, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 2 (л), 2 (пр) годин.*

- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Механізм регулювання соціально-трудових відносин на засадах відповідальності. Обґрунтування необхідності соціальної активності бізнес-структур. Механізм конструктивної взаємодії суспільства, держави і бізнесу. Соціальні аспекти соціальної відповідальності. Економічні аспекти соціальної відповідальності. Ставлення до навколишнього середовища як форма вияву соціальної відповідальності; екологічна компонента соціальної відповідальності.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 8 годин.*

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача. Вивчення економічних аспектів соціальної відповідальності. Ознайомлення з механізмом конструктивної взаємодії суспільства, держави і бізнесу.

Тема 5. Формування відносин бізнесу із зовнішніми організаціями на засадах соціальної відповідальності

Форма занять: лекція, самостійна робота.

- *Обсяг аудиторного навантаження: 2 (л) 1 (пр) годин.*

- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Формування системи заходів забезпечення соціальної відповідальності. Міжнародні ініціативи та формування відносин бізнесу з зовнішніми організаціями. Моральні ризики соціально відповідального підприємства та підходи до їх нейтралізації. Підзвітність як принцип соціально відповідального бізнесу. Соціальна підзвітність. Проблема вимірювання соціального внеску (соціального ефекту діяльності) організації. Інформаційна політика і соціальна звітність. Нормативно-правові засади розвитку соціальної відповідальності. Критерії, показники та методика оцінювання соціальної відповідальності. Соціальний звіт як явище. Оцінка результативності корпоративної соціальної відповідальності. Корпоративний соціальний звіт. Фінансова та нефінансова звітність. Цілі та історія розвитку нефінансової звітності. Відповідальність, повноваження, обмін інформацією.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 8 годин.*

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача. Вивчення порядку вимірювання соціального внеску (соціального ефекту діяльності) організації. Визначення цілей розвитку нефінансової звітності. Відповідальність, повноваження, обмін інформацією.

Модульний контроль 1

- *Форма занять: написання модульної роботи в аудиторії (за рішенням лектора допускається проведення у дистанційній формі).*

- *Обсяг аудиторного навантаження: 1 година*

- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів – за необхідністю.*

Підготовка до модульного контролю.

Змістовний модуль 2. Оцінювання ефективності соціальної відповідальності

Тема 6. Екологічна компонента соціальної відповідальності

- *Форма занять: лекція, практична робота, самостійна робота.*

- *Обсяг аудиторного навантаження: 1 (л), 1 (пр) годин.*

- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Суть та значення відповідального ставлення організацій до довкілля. Програми з контролю забруднення та захисту довкілля, збереження природних ресурсів, дотримання екологічних стандартів тощо. Міжнародний та український досвід впровадження принципів екологічної відповідальності.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 8 годин.*

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача. Вивчення міжнародного та українського досвіду впровадження принципів екологічної відповідальності.

Тема 7. Соціальне партнерство як інструмент формування соціальної відповідальності

- *Форма занять: лекція, лабораторна робота, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 1 (л), 1 (пр) годин.*
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Гармонізація інтересів сторін і суб'єктів соціально-трудових відносин на принципах соціального партнерства. Форми соціального діалогу та їх роль в системі забезпечення соціально відповідальної поведінки. Регулювання відносин у сфері праці на принципах соціального партнерства та соціально відповідальної поведінки. Запровадження системи корпоративної соціальної відповідальності. Концепція зацікавлених сторін: ідея, історія, сутність. Соціальні інвестиції як явище; сутність соціальних інвестицій як форми вияву корпоративної відповідальності роботодавців. Форми соціального інвестування. Соціальні програми компанії: сутність, напрямки. Сутність, складові та пріоритети розвитку соціальної відповідальності політики управління персоналом. Приклади соціально відповідальних практик.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 8 годин.*

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача. Вивчення форм соціального діалогу та їхньої ролі в системі забезпечення соціально відповідальної поведінки. Вивчення сутності соціальних інвестицій як форми вияву корпоративної відповідальності роботодавців.

Тема 8. Моніторинг корпоративної соціальної відповідальності

- *Форма занять: лекція, практична робота, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 2 (л), 2 (пр) годин.*
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Соціальна відповідальність як чинник підвищення ефективності функціонування підприємства: модель інсайдера-аутсайдера. Оцінка рівня соціально орієнтованих витрат підприємства. Моніторинг економічних результатів функціонування соціальних об'єктів. Принципи й впровадження соціальної відповідальності Міжнародні стандарти як орієнтири складання соціальних звітів. Міжнародні стандарти соціальної звітності. Сутність, структура, вимоги та особливості міжнародних стандартів соціальної звітності. Зміст, структура і вимоги міжнародних стандартів звітності.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 8 години.*

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача. Опанування порядку оцінювання рівня соціально орієнтованих витрат підприємства. Ознайомлення з особливостями міжнародних стандартів соціальної звітності.

Тема 9. Оцінювання ефективності соціальної відповідальності

- *Форма занять: лекція, практична робота, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 2 (л), 2 (пр) годин.*
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Критерії та індикатори ефективності СВ. Методи та процедури оцінювання ефективності програм СВ. Формування рейтингів соціально відповідальних організацій та практика їх використання. Показники ефективності соціальних інвестицій. Особливості вияву соціальної відповідальності бізнесу в реаліях новітньої України. Приклади соціально

відповідальних та соціально безвідповідальних практик. Особливості соціальної звітності в Україні.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 8 годин.*

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача. Вивчення методики процедури оцінювання ефективності програм СВ. Ознайомлення з показниками ефективності соціальних інвестицій.

Тема 10. Стратегічні напрями розвитку соціальної відповідальності в Україні

- *Форма занять: лекція, практична робота, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 2 (л), 1 (пр) годин.*
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Реалізація національної ідеї соціальної відповідальності. Напрями діяльності держави щодо заохочення соціально відповідальної поведінки. Формування ціннісно-правової компетентності суб'єктів соціального розвитку. Підвищення прозорості діяльності українських компаній як стратегічний напрям розвитку соціальної відповідальності.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 8 годин.*

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача. Вивчення методики формування ціннісно-правової компетентності суб'єктів соціального розвитку. Аналіз прозорості діяльності українських компаній.

Модульний контроль 2

- *Форма занять: написання модульної роботи в аудиторії (за рішенням лектора допускається проведення у дистанційній формі).*

- *Обсяг аудиторного навантаження: 1 години*

Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів – за необхідністю.*

Підготовка до модульного контролю.

5. Індивідуальні завдання

Не передбачено навчальним планом

6. Методи навчання

При викладанні дисципліни «Корпоративна соціальна відповідальність» передбачено застосування активних і інтерактивних методів навчання – проблемних та мінілекцій, практичних занять у активній формі, тестування, розв'язання ситуаційних та практичних завдань, розгляд кейсів, ділові ігри.

Основні відмінності активних та інтерактивних методів навчання від традиційних визначаються не тільки методикою і технікою викладання, але і високою ефективністю навчального процесу, який виявляється у: високій мотивації студентів; закріпленні теоретичних знань на практиці; підвищенні самосвідомості студентів; виробленню здатності ухвалювати самостійні рішення, здібності до колективних рішень; виробленню здібності до соціальної інтеграції; придбанні навичок вирішення конфліктів у податковій сфері; розвитку здібності до компромісів.

Лекції, практичні заняття, самостійна робота з навчальною та довідковою літературою, самостійне виконання контрольних робіт (для заочної форми навчання), консультації. За рядом тем лекційного матеріалу передбачено використання мультимедійного обладнання у вигляді тематичних відеороликів, які розкривають суть окремих тем даної дисципліни.

Контроль знань виконується за принципами кредитно-модульної системи і складається з поточного, модульного та підсумкового. Підсумковий контроль проводиться за тестами з кожного змістового модулю та результатами захисту лабораторних робіт. Модульний – за результатами виконання частини комплексного контрольованого завдання.

7. Методи контролю

Поточне усне опитування, оцінка виконання практичних завдань, оцінка виконання та захисту контрольних робіт (для заочної форми навчання), підсумковий контроль у формі заліку. Проведення поточно-модульного контролю. Поточно-модульний контроль здійснюється та оцінюється за двома складовими: практичний модульний контроль і лекційний (теоретичний) модульний контроль. Оцінка за практичну складову модульного контролю виставляється за результатами оцінювання знань студента під час практичних занять, виконання завдань для самостійної роботи та проміжного контролю згідно з графіком навчального процесу.

Оцінювання і перевірка знань студента проводиться в таких формах:

1. На кожному занятті контролюється присутність студента.
2. Перевірка та оцінювання знань студента під час проведення практичних занять.
3. Оцінювання виконання завдань для самостійної роботи.
4. Проведення поточних контрольних робіт (тестування, теоретичні та ситуаційні завдання).
5. Проведення поточного модульного контролю.
6. Проведення заліку.

Перевірка та оцінювання знань студента під час проведення практичних занять має на меті перевірку рівня володіння теоретичними знаннями з теми практичного заняття та можливість застосовувати їх при вирішенні практичного завдання. Оцінювання проводиться за 100-бальною системою за такими критеріями:

- 1) ступінь засвоєння теоретичного матеріалу, який розглядається на заняттях, його розуміння;
- 2) ступінь вміння засвоювати компетенції, набуті на практичних заняттях;
- 3) рівень вивчення основної, додаткової рекомендованої літератури, а також сучасної літератури з проблематики певних тем навчальної дисципліни;
- 4) уміння поєднувати теорію з практикою при вирішенні питань податкового характеру, вміння обґрунтовувати прийняті рішення при виробленні рекомендацій щодо напрямів подальшої реалізації податкової політики, виконанні розрахункових завдань щодо обчислення сум податків, винесених на розгляд аудиторії;
- 5) логіка, стиль і структура відповідей на питання в письмовій роботі студента і при усних відповідях в аудиторії;
- 6) вміння студента обґрунтовувати свою позицію з точки зору діючого податкового законодавства, узагальнювати інформацію та робити висновки.

Написання есе, тез доповідей на науковій конференції (семінари) є додатковою частиною самостійної роботи студента над навчальною дисципліною, мета якого – поглиблення теоретичних знань, набутих студентами у процесі вивчення дисципліни, вміння застосовувати індивідуальні, творчі та професійні компетенції, набуті в процесі навчання. Таке завдання спонукає ґрунтовно вивчати нормативно-правову базу з питань оподаткування, спеціальні наукові видання, у яких розглядаються питання побудови та реформування податкової системи.

Оцінювання есе та тез доповідей проводиться виходячи з таких критеріїв: самостійне виконання; логічність та деталізація плану дослідження; визначення невирішених науково-практичних проблем; повнота розкриття теми; наявність ілюстрацій; відображення практичного досвіду; наявність конкретних пропозицій, наукова новизна; якість оформлення.

Проведення поточних контрольних робіт (тестування, теоретичні та ситуаційні завдання) відбувається за кожною темою (іноді теми можуть об'єднуватись). Це дає можливість перманентно оцінювати рівень знань студентів з теоретичних питань навчальної дисципліни.

Модульний контроль здійснюється у письмовій формі за відповідними білетами. Структура білетів включає у себе: теоретичне питання та ситуаційні завдання. Для

підведення підсумків роботи студентів із змістовного модуля виставляється підсумкова оцінка з поточно-модульного контролю, яка враховує оцінки за практичний модульний контроль і лекційний модульний контроль.

8. Критерії оцінювання та розподіл балів, які отримують здобувачі

Складові навчальної роботи	Бали за одне заняття (завдання)	Кількість занять (завдань)	Сумарна кількість балів
Змістовний модуль 1			
Робота на лекціях	0	5	0
Виконання і захист практичних робіт	1...5	5	5...25
Модульний контроль	5...25	1	5...25
Змістовний модуль 2			
Робота на лекціях	0	5	0
Виконання і захист практичних робіт	1...5	5	5...25
Модульний контроль	5...25	1	5...25
Неформальна освіта	0...15	0...2	0...30
Залік	0...100	1	0...100
Усього за семестр			20...100

Прийнята шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка для екзамену, курсового проекту (роботи), практики
90-100	відмінно
75-89	добре
60-74	задовільно
01-59	незадовільно з можливістю повторного складання

Семестровий контроль (залік) проводиться у разі відмови студента від балів поточного тестування й за наявності допуску до заліку. Під час складання семестрового заліку студент має можливість отримати максимум 100 балів.

Білет для іспиту складається з :

- 1) понятійного диктанту (25 б.);
- 2) допису логічного закінчення фрази (визначення) (25 б.);
- 3) тестів (25 тестів) (25 б.);
- 4) задачі / ситуаційні завдання (25 б.)

Під час складання семестрового заліку здобувач має можливість отримати максимум 100 балів.

Критерії оцінювання роботи здобувача протягом семестру

Задовільно (60-74). Мати мінімум знань та умінь. Відпрацювати та захистити всі теми практичних занять. Вміти самостійно формулювати методи підвищення соціальні ініціативи персоналу та компаній. Соціальна відповідальність ЗМІ: вплив на поведінкові моделі в суспільстві. Соціальна відповідальність освіти та науки. Сутність соціальної держави та принципи її реалізації. Роль держави у становленні та розвитку соціального діалогу". Організаційно-економічне забезпечення управління корпоративною соціальною

відповідальністю. Механізми управління КСВ. Внутрішня та зовнішня соціальна відповідальність організації. Фінансовий та нефінансовий сектори КСВ. Формування відносин бізнесу із зовнішніми організаціями на засадах соціальної відповідальності.

Добре (75 - 89). Твердо знати мінімум знань, виконати усі завдання. Показати вміння виконувати та захищати всі практичні роботи в обумовлений викладачем строк з обґрунтуванням рішень та заходів, які запропоновано у роботах. Вміти пояснювати механізм регулювання соціально-трудових відносин на засадах відповідальності. Обґрунтування необхідності соціальної активності бізнес-структур. Механізм конструктивної взаємодії суспільства, держави і бізнесу. Соціальні аспекти соціальної відповідальності. Економічні аспекти соціальної відповідальності. Ставлення до навколишнього середовища як форма вияву соціальної відповідальності; екологічна компонента соціальної відповідальності.

Відмінно (90 - 100). Повно знати основний та додатковий матеріал. Знати усі теми. Орієнтуватися у законодавчій базі. Досконально знати усі технології, які використовуються при управлінні соціальною відповідальністю в корпораціях. Соціальна відповідальність як чинник підвищення ефективності функціонування підприємства: модель інсайдера-аутсайдера. Оцінка рівня соціально орієнтованих витрат підприємства. Моніторинг економічних результатів функціонування соціальних об'єктів. Принципи й впровадження соціальної відповідальності Міжнародні стандарти як орієнтири складання соціальних звітів. Міжнародні стандарти соціальної звітності. Сутність, структура, вимоги та особливості міжнародних стандартів соціальної звітності. Зміст, структура і вимоги міжнародних стандартів звітності.

9. Політика навчального курсу

Відпрацювання пропущених занять відбувається відповідно до розкладу консультацій, за попереднім погодженням з викладачем. Питання, що стосуються академічної доброчесності, розглядає викладач або за процедурою, визначеною у Положенні про академічну доброчесність Університету.

10. Методичне забезпечення та інформаційні ресурси

Підручники, навчальні посібники, навчально-методичні посібники, конспекти лекцій, навчально-методичний комплекс дисципліни тощо, які видані в Університеті знаходяться за посиланням:

- <http://surl.li/mwmtk>
- Сторінка дисципліни знаходиться за посиланням:
<https://mentor.khai.edu/course/view.php?id=356>

11. Рекомендована література

1. Калінеску Т. В. Соціальна відповідальність: підручник / Т.В. Калінеску, Г.С. Ліхоносова, В. С. Альошкін. – Сєверодонецьк: СНУ ім. В. Даля, 2015. – 480 с.
2. Куліш А. Соціальна відповідальність бізнесу в банківській сфері у запитаннях та відповідях / А.Куліш. – К.: Поліграфсервіс, 2017. – 80 с.
3. Jimenez Guillermo C., Pulos Elizabeth. Good Corporation, Bad Corporation: Corporate Social Responsibility in the Global Economy. Publisher: Open SUNY. 2016. ISBN 9781942341253
4. Chandler D. Strategic Corporate Social Responsibility: Sustainable Value Creation. Publisher : SAGE Publications, Inc; Sixth edition. 2022. ISBN 978-1071852965
5. Охріменко О.О., Іванова Т.В. Соціальна відповідальність. Навч. посіб. – К.: Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут». – 2015. – 180 с
6. Гусєва О.Ю., Воскобоєва О.В., Хлевицька Т.Б. Соціальна відповідальність бізнесу: навчальний посібник. Київ. Державний університет телекомунікацій, 2020. – 222 с.

7. Корпоративна соціальна відповідальність: моделі та управлінська практика: підручник / Саприкіна М. А., Ляшенко О., Саєнсус М. А., Місько Г. А., Зінченко А. Г.; за наук. ред. д.е.н., проф., засл. діяч науки і техніки України Редькіна О. С. – К.: ТОВ «Фарбований лист», 2011. – 480 с.

Допоміжна

1. Белявська К.С. Соціальна відповідальність бізнесу: еволюція поглядів на проблему / К.С.Белявська // Вісник Хмельницького нац. ун-ту. – 2011. – №1. – С. 228-234.
2. Благодійні інституції України: сучасний стан та перспективи розвитку (за результатами соціологічного дослідження) / О.В.Безпалько, Ю.М.Галустян, А.В.Гулевська-Черниш, Г.М.Лактіонова, Л.Б.Магдюк, Д.В.Непочатова, Л.М.Паливода, Г.О.Притиск; за заг. ред. А.В.Гулевської-Черниш. – К.: Книга плюс, 2015. – 120 с.
3. Воробей В. Корпоративна соціальна відповідальність чи вигода? / Воробей В. // Києво-Могилянська Бізнес Студія. – 2015. – № 10. – С. 25-36.
4. Галушка З.І. Соціальна відповідальність як функція держави у сучасній економіці: необхідність, межі, завдання. Вісник НБУ. – 2015. – № 3. – С.31-36.
5. Грішнова О.А. Екологічний вектор соціальної відповідальності / Грішнова О.А., Думанська В.П. – Экономика и управление. – 2011. – № 3. – С. 32-41.
6. Жаліло Я.А. Економічний діалог: партнерство заради прогресу / Жаліло Я.А., Акімова І.М., Ляпін Д.В. – К.: МСД, 2017. – 123 с.
7. Зінченко А.Г. Соціальна відповідальність в Україні: погляди різни стейкхолдерів. Регіон. аспект / Зінченко А.Г., Саприкіна М.А. – К.: Фонд «Східна Європа», 2014. – 60 с.
8. Корпоративна соціальна відповідальність . Навч. посібник для студентів денної та заочної форми навчання економічного профілю. Укладач М. В. Матушкіна. – Старобільськ, 2017. – 201 с.
9. Ткаченко Л.Г. Соціальна відповідальність підприємця у вимірах масової свідомості / Ткаченко Л.Г. // Соціальна перспектива і регіональний розвиток: зб. наук. пр. – Запоріжжя: ЗНУ, 2016. – С. 64-70.

Інформаційні ресурси

1. Бізнес і соціальна відповідальність. Повні уроки. – Режим доступу: <http://school.xvatit.com/index.php>.
2. Думки та погляди населення України щодо соціальних інвестицій бізнесу в українську громаду [Електронний ресурс]: за даними Всеукр. конференції «Фонди громад в Україні: стан та перспективи розвитку» / підготувала Любов Паливода. – Режим доступу: <http://www.ufb.org.ua/library/321.html>.
3. Ініціативи соціальної відповідальності 2007 «Майкрософт Україна» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.microsoft.com/ukraine>.
4. Соціальна відповідальність бізнесу. – Режим доступу: <http://knowledge.allbest.ru/economy/>.
5. Центр Розвиток корпоративної соціальної відповідальності <http://csr-ua.info/csr-ukraine/>
6. International Centre for Corporate Social Responsibility (ICCSR) <https://www.eldis.org/organisation/A7567>
7. AccountAbility The Institute of Social and Ethical Accountability www.accountability21.net
8. Соціальна відповідальність бізнесу: Центр перспективних соціальних досліджень НАНУ. – Режим доступу: <http://cpsr.org.ua/index.php>.
9. Соціально відповідальний бізнес в Україні. – Режим доступу: http://www.un.org.ua/files/SURVEY_UKR.pdf.